

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redaktie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redaktie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 8,- per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 4 dollar per jaar.
Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

Vloekt Meros

Vloekt Meros, zegt de Engel des Heeren, vloekt haar geduriglijk, omdat zij niet gekomen zijn tot de hulp des Heeren, tot de hulp des Heeren, met de helden. Richteren 5 : 23.

Vrienden en Vriendinnen.

Wie bewaar het Pand zegt, zegt tegelijkertijd iets anders n.l. „Strijd”. Het is Gods genade als we het pand van Zijn Woord mogen bewaren, ook in onze zo donkere en zo moeilijke tijd. Maar dat brengt tegelijkertijd mee: „Strijd”! Strijd waarin het gaat om de eer van Gods Naam. Strijd tegen de zonde, strijd tegen de aanvallen van de vorst der duisternis die het bijzonder in onze tijd er op gericht heeft, om het Woord van God en de belijdenis van vrije genade Gods te ontfutselen.

Strijd tegen de geest van deze eeuw.

En wij beleven geen tijd die vol is van strijd, integendeel, wij beleven een tijd die schuw is van de strijd. Dat kunnen we zien in het midden van deze wereld. Kijk maar eens hoe de Amerikaanse President een bezoek gaat brengen aan China.

De tegenstellingen, ze worden almeer opgeheven.

We hebben in de maand september weer de vredesweek beleefd, met de vredesboodschappen die overal gegeven werden. Men bemint de valse vrede, terwijl men de vijand niet wil zien.

Maar laten we toch niet vergeten, vrienden en vriendinnen, dat God het nauw neemt met de strijd, met het deelnemen aan de strijd. En dat beluisteren we vanmiddag in het Woord van God.

Daar gaat God het zeggen, dat Hij het wil, dat wij ook die strijd zullen strijden, die vrucht is van de waarachtige bekering en van het levend geloof des harten.

Zonder die strijd was Meros. En wij lezen het vanmiddag hoe een vreselijke spraak tot Meros klinkt in het lied van Debora door de Geest des Heeren. Misschien vindt U het wel al te erg wat hier staat. „Vloekt Meros” zegt de Engel des Heeren, vloekt haar inwoners gedurig. Misschien zegt U wel, is dat toch niet te erg, dat Meros en zijn inwoners gevloekt worden. Maar toch niet, want zij kwamen niet tot de hulp des Heeren, tot die hulp, die de Heere welbehagelijk is. Die de Heere ook eist in Zijn Woord. Meros wij weten niet eens waar het gelegen heeft. Het is inderdaad door de vloek des Heeren van de aardbodem verdwenen. Maar we moeten het ons indenken, dat het leger van Debora en Barak dicht bij Meros voorbij gegaan is. Daarom zegt God het; het lijkt mij zo geweldig ernstig, omdat de verantwoordelijkheid van Meros, omdat de verantwoordelijkheid van degene die gelegenheid heeft tot de strijd, des te groter is. Twintig jaar heeft het land van Israël gezocht onder de slaande hand van de vijand. We kunnen ook wel zeggen, onder de tuchtigende hand van God. Want het was niet voor niets dat Israël getuchtigd werd door het leger van Jabin de koning van de Kanaänieten met zijn vreselijke krijgsoverste Sisera.

En ziet, de Heere had gebed gegeven in het midden van het volk, en op dat gebed had Hij de weg gebaad tot verlossing door het woord van Debora, vanwege Zijn onwankelbare beloften, die de Heere nog krachtig liet zijn. Ondanks het verval van Israël had de Heere het uitzicht gegeven op de overwinning. En overal in Israël had de

strijdkreet geklonken, het appèl geklonken, dat zij moesten strijden om de eer van Gods Naam, om het heil van Gods Sion. En in die strijd ging het de Engel des Heeren, vergeet dat niet: om de eer van Israels God; o zie het genadekarakter ook van de Goddelijke beloften. En het leger, het was gegaan in de buurt van Meros. Wellicht reeds tijdens de achtervolging van de vijand, hetwelk de plaats van dit vers vermoeden doet, het lied van Debora.

Maar wat had Meros gezegd? We laten ze liever maar tobben, och laat ze maar gaan, ze hadden geen hart voor de strijd, omdat ze geen hart hadden voor de eer van God, omdat ze niet bezaten het waarachtige geloof, dat het werpt op de Goddelijke beloften des Heeren. En zo had Meros, het had het leger laten strijden, het had zich uiteindelijk aan de verkeerde kant gesteld. Het was niet gekomen tot de hulp des Heeren, tot de hulp die de Heere welbehagelijk is. O, ontzaggelijk, we zullen misschien zeggen: wij zijn hier vanmiddag toch, wij zijn gekomen tot de hulp des Heeren.

Vrienden en vriendinnen, daar worden we toe geroepen, toe geroepen in 1971. Vanmorgen zei Ds. Blom het, we zijn geen protestvergadering. En natuurlijk ben ik het helemaal met hem eens, wij houden geen protestmeetings in de stijl van de wereld, God beware er ons voor, ons en ons blad.

Maar ik zou zeggen, protesteer maar, protesteer maar zo veel als je kan tegen de geest van de tijd. Zoek toch de rechte strijd te strijden, met de helden van het leger van Israël. Want dan kan het zijn, dat we abonné zijn van „BEWAAR het PAND” en als U het nog niet bent, doe het dan vanmiddag, maar dan kan het zijn, dat U strijdt voor de waarheid en dat U toch staat aan de zijde van Meros.

Onder de middelen der genade, onder het Woord van God, en dat ons straks de vloek van Meros moet treffen. Hier beneden geen hart gehad in waarheid voor de strijdende kerk, dan zullen wij straks in de triumferende kerk gemist worden. Zoek het toch in waarheid, zoek het bij de Heere, bij die Engel des Heeren, die Meros vloekt, maar die zegenet, met de zegeningen uit Zijn kostelijk Middelaarsbloed, die U voorgesteld worden op de markt van vrije genade. Want kijk, dan is er voor degenen, die juist uit die Engel des Verbonds onder de vloek hebben leren buigen, voor wie het zoetigheid was om God in Zijn recht toe te vallen, dan is er genade, genade in en genade tot de strijd. Genade die ziet ook in 1971, ook bij de komende Generale Synode op de wonderen van God. Want gelukkig voor de strijd aan, gaan de Goddelijke beloften die spreken van eeuwige overwinning.

Ik dank U.

Ds. D. Slagboom.

Openingswoord van de middagsamenkomst op 21 augustus 1971.

Besprekingen van de Heilige Oorlog

11

Om de zondaar te pijnigen in zijn val en El-Schaddai te krenken in Zijn eer, stelde Diabolus alles in het werk de roepstemmen van Gods genade krachteloos te maken.

VAN DE ADMINISTRATIE

Met grote dankbaarheid aan allen die hieraan medewerkten mogen wij berichten dat weer achttien (18) nieuwe abonné's konden worden ingeschreven, verspreid over ons gehele land. Komt vrienden(innen) van „Bewaar het Pand”, allen aan het werk om nog meer bekendheid aan ons blad te geven. Steeds blijkt ons, dat er plaatsen zijn waar ons blad nog veel te veel onbekend is. Laten wij door middel van „Bewaar het Pand” elkander meer zoeken, om te blijven bevorderen de aloude Gereformeerde beginselen te handhaven. In alle ernst mag de vraag wel gesteld worden waar zijn we als kerk al terechtgekomen. Waar is de eenheid? Wij hebben thans twee Bijbelvertalingen, nu ook twee soorten van formulieren, en straks ook nog twee Psalmberijmingen? Wat een verdeeldheid brengt dit alles mede, en wat zegt de Schrift van zulk een verdeeldheid? Is het niet hard nodig om elkander op te wekken met het woord der Schrift Jeremia 16 : 6a: Zo zegt de Heere „Staat op de wegen, en ziet toe, en vraagt naar de oude paden, waar toch de goede weg zij, en wandelt daarin.

Tot besluit nog hartelijk dank voor twee giften van f 25,-, één van een abonné en de andere uit de collecte van Dordrecht (centrum); f 9,— ontvingen wij aan overbetaling zodat weer f 59,— extra voor de kas werd ontvangen. Wie verblijdt ons een volgende maal, zowel in het aanbrengen van een nieuwe abonné, als met een gift?

Gironummer: 70 43 50 t.n.v. adm. Bewaar het Pand, Kwartelstraat 74, Alphen a. d. Rijn.

N.B. Wie kan mij helpen aan het adres van wed. Veenfliet, Stadhoudersstraat 171, Arnhem? Volgens de P.T.T. is zij vertrokken zonder nader adres

v. d. L.

VAN DE REDACTIE

Banden

De lezers van ons blad, die hun verzameling ter inbinding gezonden hebben, of een band voor de eerste 5 jaargangen besteld hebben, zullen wellicht al eens uitgezien hebben naar de toezending van de ingebonden verzameling of van de bestelde band.

De opdracht is al enige tijd geleden aan de binderij gegeven. Het wachten is op de uitvoering van de opdracht. Zodra mogelijk zal het bestelde worden gezonden. We zijn daarbij geheel afhankelijk van de binderij.

Wilt u nog even geduld oefenen?

Martelaren-boek

Enige tijd geleden wezen we op het Martelarenboek, waarvan bij voldoende belangstelling een nieuwe druk zal verschijnen. Het is wel van betekenis, dat het boek weer wordt uitgegeven. Het is echter een kostbaar boek. Zo'n kleine f 100,— is ook in onze tijd voor velen een heel bedrag. Het is te begrijpen, dat zij er niet zo gemakkelijk toe overgaan op het boek in te tekenen.

De aankondiging in ons blad heeft er toch toe geleid, dat enkele personen zich bij ons gemeld hebben als belangstellenden voor een exemplaar van dit boek. Er blijkt dus in onze kringen wel interesse voor deze uitgave te zijn. In hoeverre de uitgave van het werk vast staat is ons nu nog niet bekend, maar zeker is, dat de uitgever bij voldoende belangstelling niet zal aarzelen het boek spoedig te laten drukken. Met het oog daarop is het dus van belang, dat zij, die het boek in hun bezit willen hebben, zich zonder uitstel opgeven. Men kan zich daarvoor bij de redactie melden.

B.

Met kracht werd het de heer Wil op het hart gebonden zich tipt te houden aan de bevelen die hem gegeven werden. „Stel aan iedere poort”, zeide zijn meester, „een sterke wacht. Stuit en onderzoek allen die van verre komen om te hande-

len en verneem vanwaar zij zijn. Laat hen geenszins in de stad toe voor u klaar ziet, dat ze begunstigers zijn van ons treffelijk gouvernement. Ik beveel ook", zei Diabolus, „dat gij gedurig let op degenen die door de stad heen en weder wandelen en dat gij uw macht gebruikt om te bedwingen en te verstoren al degenen, die tegen ons complotteren, of ook maar spreken van 'tgeen El-Schaddai en Immanuël hebben voorgenomen." Dit werd zo verricht. De heer Wil hoorde naar zijn heer en meester en voegde zich met alle naastigheid naar zijn bevel. Hij hield tegen wie uit de stad weg wilde en sloot buiten, wie er met goede tijding binnen wilde komen.

Alles werd in het werk gesteld om Mensziel door onwetendheid zorgeloos te houden, want zorgeloosheid is de kortste weg naar de buitenste duisternis.

Bevreesd voor de plannen van Vorst Immanuël tot bevrijding van de stad, werden nog meer voorzorgsmaatregelen getroffen om dat te verijdelen. Tot dusver gekomen legde Diabolus, om Mensziel zo zeker te maken als hij kon, een nieuwe eer en een vervaarlijk verbond op de inwoners. Hij deed hen zweren, dat zij hem of zijn regering nooit verlaten of verraden zouden. Noch trachten zijn wetten te veranderen, maar dat zij hem zouden erkennen, belijden en voor hun wettige koning houden. Hem trouw zouden blijven, hem helpen verdedigen tegen een iegelijk, die nu of daarna, door enig voorwendsel, wet, titel, of wat het mocht zijn, aanspraak op de stad Mensziel zou maken. Waarbij hij, naar 't scheen van mening was, dat El-Schaddai geen macht had hen te ontslaan van dit verbond met de dood en dit verdrag met de hel.

Maar het zal niet baten al heeft men de leugen tot een toevlucht gesteld om zich onder het kleed van valsheid te verbergen. Want niets is voor de Heere verborgen. Hij ziet tot in de binnenste schuilhoeken van het hart.

Het dwaze en slechte Mensziel trachtte niet eens aan dit monsterachtige en ongehoorde verdrag te ontkomen. Maar als ware het een splintertje in de mond van de walvis, zo slikten de lieden het zonder te kauwen.

Waren zij er dan niet door bedroefd en ontroerd? Wel neen, gekomen in de, staat van vijandschap tegen God, was er niet de minste betrekking meer op Hem om bedroefd en ontroerd te worden. In de verharding van hun hart durfden zij te pochen en te roemen in hun trouw aan de helse tiran, die zich tot koning over hen had opgeworpen. En door hem opnieuw trouw te zweren werd El-Schaddai met Zijn Zoon Immanuël tot in het uiterste gekrenkt.

Voor Diabolus was het slechtste nog niet slecht genoeg opdat Mensziel door haar slechtheid met hem zou worden gelijkgesteld. Naar zijn gedachte was hij te slecht voor genade en daarom werd Mensziel met steeds meer kracht door hem voortgedreven naar het bedrijf van de grootste gruwelstukken der ongerechtigheid. Om het Vorst Immanuël zo totaal onmogelijk te maken haar te verlossen. Maar dat was door hem niet tot stand te brengen. Want hoe slecht de mens ook is als satanskind, daar is toch nog onderscheid.

In de eerste plaats heeft satan veel hoger gestaan in eer en heerlijkheid dan de mens. En dan moet u dit nog in aanmerking nemen, dat hij geheel opzettelijk en uit eigen beweging met alles wat in hem was, zich radicaal tegenover God kwam te stellen. Terwijl de mens van buitenaf is verleid geworden. En nu komt de Heere vanuit Zijn ontfermende liefde van buiten af tot de mens met Zijn genade.

Wel kan de mens zich daarna weer onwaardig maken, door het Evangelie dat werd aangenomen opzettelijk af te zweren in het zondigen tegen de Heilige Geest. Hebreë 6. Maar daarvan is hier nog geen sprake daar het Evangelie door Mensziel nog niet werd aangenomen.

Nu de stad Mensziel gewapend is met de wapenen der ongerechtigheid, om met des te meer beslistheid te strijden tegen de openbaring van El-Schaddai en Zijn Zoon Immanuël, moest zij nog gesterkt worden in het ongeloof.

Daar het woord waarmee de Heere tot het hart komt een getrouw woord is en aller aanneming waardig, mocht het bij Mensziel geen ingang bekomen. Want dat Woord is de bron van het geloof en het zaad der wedergeboorte. De berichten

van haar verlossing die de stad mochten bereiken moesten krachteloos en waardeloos gemaakt worden, door haar op te wekken alleen hard van God te denken.

't Is wel waar dat de mens vanuit zichzelf niet in staat is goed van God te denken, daar hij van nature leeft in de staat des ongeloofs. Maar als de Heere vanuit Zijn ontfermende liefde met de gedachten aan Zijn goedertierenheid komt tot de stad, dan kon zij er wel eens door tot andere gedachten komen. En inderdaad zou dat kunnen, het hart kan er zelfs door getrokken worden vanuit de heerschappij van zonde, satan en ongeloof. De Schrift zegt toch: „Niet wetende dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt." En daaruit blijkt dat het wel terdege kan. Maar daarvan is nog niet de minste kennis in Mensziel.

De stad denkt uit kracht van haar diepe val hard van de Heere. En zo gaat het vuur des ongeloofs steeds feller branden in vijandschap tegen God en Zijn dienst.

„U kunt er zeker van zijn", zei satan, „als El-Schaddai en Zijn Zoon komen tot de stad, dat zij komen om de stad met wortel en tak uit te roeien. Laat u dan niet bedriegen als zij spreken van verlossing uit kracht van goedertierenheid." Inderdaad, het is vrucht van de dierbare werkingen van de Heilige Geest als een mens met verwondering leert denken vanuit Gods goedertierenheid en zegt: „Het zijn de goedertierenheden des Heeren dat wij niet vernield zijn." Dat breekt de helse kracht van het ongeloof tot verbinding van het hart aan de Heere en aan Zijn dienst.

Nijkerk. R. Kok

Ontmoetingsdag te Zwolle

OP 21 AUGUSTUS 1971

2

Ds. Van der Ent beklom de kansel en las Psalm 119 : 1-16. Hij sprak over *Jeugd en Woord*. U kunt het gesprokene terugvinden in de artikelen *Voor de Jeugd*. In dit nummer wordt het derde gedeelte opgenomen en in het volgende nummer het slot. Op de hem eigene wijze heeft de spreker zijn onderwerp duidelijk belicht. Er werd met aandacht en instemming geluisterd.

Na zijn rede liet Ds. Van der Ent zingen Ps. 119 : 3 en 5. Er werd een collecte gehouden. In de pauze bleek dat deze ruim f 1570,— had opgebracht. Dat was een grote verrassing.

Hierna sprak Ds. P. Beekhuis een kort slotwoord naar aanleiding van Psalm 25 : 15. Wat hij sprak kunt u in hoofdzaak terugvinden in de meditatie, die in het vorige nummer is opgenomen. We zongen samen Ps. 25 : 7. Ds. Beekhuis ging voor in dankgebed. Hij vroeg Gods zegen over de maaltijd.

De pauze was aangebroken. Men maakte van de gelegenheid gebruik om wat te eten en te drinken en in onderlinge gesprekken elkaar nader te leren kennen of de vriendschapsbanden te verstevigen.

Anderen maakten een wandeling buiten, waarvoor zich het weer uitstekend leende. We gevoelden ons in een grote familiekring, die in sterk saamhorigheidsgevoel bijeen was.

Om 2 uur in de middag besteeg Ds. D. Slagboom de kansel. Hij liet zingen Ps. 86 : 6 en ging voor in gebed om een zegen te vragen voor de middagvergadering. Hij bepaalde de hoorders bij Richteren 5 : 23. Wat hij sprak kunt u terugvinden in de meditatie, die in dit nummer is opgenomen.

Na het zingen van Ps. 19 : 5 was het woord aan Ds. H. van Leeuwen. Deze sprak over Belijden en Beleven en nam daarbij zijn uitgangspunt in Mattheus 21 : 28-30: de gelijkenis van de twee zonen. Na zijn ernstige rede, waarvan een samenvatting al in een vorig nummer werd opgenomen, zongen we Ps. 119 : 16 en 86. Weer werd er een inzameling gehouden, die, zoals na telling bleek, f 1600,— had opgebracht. Dat was opnieuw verrassend. Ook daarin kwam openbaar de onderlinge band.

Ds. R. Kok van Nijkerk sprak een slotwoord. Hij vertelde eerst van zijn bezoek aan de stervende Ds. M. S. Roos in het ziekenhuis te Zwolle. Het was aandoenlijk. U hebt reeds in ons blad kunnen lezen wat Ds. Kok uit de volheid van zijn hart naar voren bracht. Met stille aandacht en ontroering werd geluisterd. Er ging een getuigenis van uit. We zingen het wel eens: Hij kan en wil en zal in nood, zelfs bij het nad'ren van de dood vol-

komen uitkomst geven. Nu dat werd bevestigd bij het sterven van onze vriend, die we hier missen, maar aan wie we de rust gunnen, die er over blijft voor het volk van God.

Verder sprak Ds. Kok nog over Romeinen 12 : 2. In de vorm van een meditatie zal het gesprokene spoedig in ons blad verschijnen.

Tenslotte ging onze oude broeder voor in dankgebed. Er was overvloedig stof om de Heere te erkennen voor Zijn weldaden en Gods bewarende hand te vragen op de weg naar huis. En niet minder om Gods zegen voor de toekomst af te smeken.

We zongen Ps. 89 : 7 en 8. In wensvorm sprak Ds. Kok nog een zegen uit. Zo kwam het einde van de ontmoetingsdag. Het was toen 4 uur in de middag. De kerk stroomde leeg. Een half uur later waren allen op weg naar huis.

Vermelden we nog, dat onze jonge vrienden uit Alphen aan den Rijn weer zorgden voor de verkoop van brochures. In hoofdzaak door hun activiteit werd aan verkochte exemplaren en overbetalingen bijna f 250,— ontvangen. Een van de bezoekers nam 25 ex. mee. Een week later was al een bedrag van f 40,— op mijn girorekening overgeschreven. Hartelijk dank voor deze spontane en vlugge medewerking. Er zijn anderen, die nog een aantal exemplaren in hun bezit hebben ten verkoop. Ik zou het op prijs stellen hun afrekening eerstdaags te ontvangen. Met een beetje inspanning zijn er nog vele exemplaren aan de man te brengen. Dat is allereerst in het belang van de verspreiding van de beginselen naar Gods Woord en ook in het belang van onze kas. Het abonnementsgeld is een belangrijke vorm van inkomsten, maar niet toereikend om de kosten van het blad Bewaar het Pand te dekken. Echter zijn we nog nooit iets tekort gekomen door de vele giften en overbetalingen en laten we niet vergeten de collecten op de ontmoetingsdagen en de opbrengst van de brochures. Wat het laatste betreft gaan we er dan van uit, dat de hele voorraad zijn bestemming krijgt. Wie wil in eigen omgeving werken? Men melde zich bij mij.

We mochten vele nieuwe abonné's noteren. Zie de mededelingen Van de Administratie. Er werd gevraagd naar proefnummers voor het winnen van abonné's in eigen woonplaats. Ook dat is bemoeiend.

Er werd weer sterk op aangedrongen het blad wekelijks te doen verschijnen. Dat begeren wij zelf ook, maar het moet ook financieel mogelijk zijn.

De baten van zo'n ontmoetingsdag kunnen ons in de goede richting helpen. De uitgave is, menselijk gesproken, voorlopig wel verzekerd. Wanneer de financiële basis gezond is kan worden besloten tot een wekelijkse uitgave. We moeten echter niet vergeten, dat de kosten van drukken en verzenden zeer hoog zijn. We hopen echter voortdurend het doel voor ogen te houden en alles wat binnen ons vermogen is te doen om de uitgave van het blad steeds meer aan dit doel te doen beantwoorden. Daarbij denken we dan bij name aan een wekelijkse verschijning.

Ten besluite willen we allen hartelijk danken voor hun opkomst. In het bijzonder zijn we dankbaar voor de belangeloze medewerking van velen, die op welke wijze dan ook zich voor het welslagen van deze dag hebben gegeven.

De Heere is goed. We hebben allerlei uitingen gehoord omtrent de indrukken, die deze dag heeft nagelaten. We nemen hier over, wat iemand schreef.

We hebben het een voorrecht gevonden dat er in deze dagen nog zijn, die de beginselen nog handhaven, die gegrond zijn op Gods Woord. Er werd gewaarschuwd tegen de wereldgelijkvormigheid die allerwege steeds meer wordt gevonden. Ook werd er op gewezen, dat de afval in deze dagen steeds groter wordt. Zulke klanken worden niet vaak meer beluisterd. Het deed ons goed, dat er voor deze dag nog zo veel belangstelling was, daar het kerkgebouw geheel gevuld was. In de pauze hebben wij gezien hoe veel vrienden en bekenden elkaar hebben ontmoet en wij hebben ze met elkaar horen spreken. Ze waren één van hart en één van zin. We hebben een goede dag gehad en zien weer uit naar een volgende ontmoetingsdag.

Dezelfde persoon voegde hieraan nog iets toe, wat we gaarne overnemen. Wellicht zijn er anderen, die dezelfde ervaring hebben opgedaan. De ontmoetingsdag is voor mij een onvergetelijke dag geworden. Ik kan mijn persoonlijke noden

niet neerschrijven, maar ik verkeerde in moeilijke omstandigheden en kon het leven niet meer aan. Ik heb daar veel gehoord wat mij weer moed gaf om verder door het leven te gaan. Onder het zingen van Ps. 130 vers 4 greep ik moed, dat de Heere nog verlossing zal geven en ook uit Ps. 89, dat God een Schild wil zijn in het strijdperk van dit leven. Ik heb die dag begeerd de Heere te volgen, hoe verder mijn weg ook mag gaan. Mijn omstandigheden zijn niet veranderd, maar ik ben gesterkt naar huis gegaan.

We eindigen met een van de verzen, die we samen bij de opening zongen en wel Ps. 80 : 11

Behoud ons, HEER der legermachten,
Zo zullen w'ons voor afval wachten;
Zo knielen w'altoos voor U neer.

Getrouwe Herder, breng ons weer;
Verlos ons; toon ons 't lieflijk licht
Van Uw vertroostend aangezicht.

B.

Naar de katechisatie

102

DE VOLDOENING DOOR CHRISTUS (3)

In de leer van de voldoening door Christus moeten we volledig vasthouden aan de LIJDELIJKE en DADELIJKE gehoorzaamheid van Christus. We mogen die ook niet van elkaar scheiden, want het verlossingswerk van Christus is één werk. Ook de DADELIJKE gehoorzaamheid van de Borg, het volbrengen en vervullen van de Wet, behoort tot de voldoening. Christus deed dit vóór Zijn volk. Het is de Pelagiaanse dwaling, welke stelt, dat Christus' lijden en sterven beperkt blijft tot Zijn werk en dat de mens nu Zijn werk moet AANVULLEN door zijn goede werken, zoals duidelijk ook Rome leert. Beiden, het lijden en sterven en het volbrengen van de Wet, liggen begrepen in het zesde kruiswoord van den Heere Jezus: „Het is volbracht!”

Door Christus' volkomen genoegdoening aan de eisen van de Gerechtigheid Gods is de VERZOENING verworven.

En die verzoening door Christus houdt in, dat zij is een verzoening van de Zijnen met God alsook een verzoening van God met Zijn volk. In het Nieuwe Testament worden voor „verzoening” twee woorden gebruikt, welke beide genoemde zijden uitdrukken. In Rom. 5 : 10 en 2 Kor. 5 : 18 staat een woord voor verzoening, dat wijst op de verzoening van de gelovigen met God, de herstelling in de verzoende gemeenschap met God. In 1 Joh. 2 : 2 heeft het woord „verzoening” de betekenis van het verzoend zijn van GOD met Zijn volk.

We schrijven hier van een verzoend zijn van God met Zijn volk.

Het gaat hier over de vraag of Christus dan niet gestorven is voor alle mensen. En velen menen wel teksten te vinden, welke daarop wijzen. Zo vaak horen we de opmerkingen, ook in eigen kerkelijke kringen: „die voor onze zonden heeft geleden” en „voor ons is gestorven”. En als wij dit geloven, Jezus aannemen, dan zijn we een kind van God. Maar welk een geloof is dit, waarvan men spreekt? Houden velen het „verstandelijk” geloven of aannemen niet voor het echte, zaligmakende geloof? Wat een zelf-misleiding!

We zien vanaf de eerste eeuwen na Christus de dwalingen in de kerk zich openbaren, namelijk, dat Christus voor allen heeft voldaan.

Het oude „universalisme” leerde zelfs, zoals Origenes, de wederherstelling aller dingen en van allen. Sommigen gingen zo ver, dat zelfs na het sterven er nog bekeringsmogelijkheid was, ja, dat zelfs de duivel zal bekeerd worden.

De Remonstranten leerden en leren, dat Jezus voor allen de verzoening heeft verworven, maar dat het aan de mens zelf ligt of hij die verzoening wil aannemen of niet.

Leren dit de Remonstranten? Is dit dan niet zo? Wij moeten toch geloven en ons bekeren? Zegt de Schrift niet telkens: bekeert U en gelooft in de Heere Jezus?

Staat de mens dan niet verantwoordelijk voor God?

Metterdaad! Voor 100%. Maar — deze raakt de verhouding tot de BOODSCHAP van het Evangelie, welke aan alle mensen moet gebracht worden. „Predikt het Evangelie aan alle creaturen” Markus 16 : 15. D. Leerr. 1/5.

Deze boodschap van het Evangelie nu houdt wel in de bekendmaking van de verzoening door Christus' voldoening. Die verzoening is ook AL-GENOEGZAAM. D.w.z. al zouden er nog meer werelden zijn, die verzoend moesten worden, dan zou Christus niet opnieuw moeten lijden en sterven.

Maar „algenoegzaam” is niet hetzelfde als: „voor alle mensen gestorven en betaald.”

Indien Christus voor alle mensen persoonlijk zou gestorven zijn en betaald hebben, dan zouden ook alle mensen zalig worden. En zo niet, dan zou Christus dus voor hen, die niet zalig worden, tevergeefs betaald hebben. En dit kan niet.

Neen, daarom leert ons de Schrift duidelijk, dat Christus Zijn offerande heeft gebracht voor Zijn volk. De voldoening is strikt persoonlijk. Zij is geen erfgoed.

In een volgende les willen we nog enkele Schriftplaatsen bespreken, waarin velen wel een aanwijzing vinden, dat Christus voor alle mensen is gestorven. Maar dan zal bij onze bespreking van die teksten weer blijken, dat men zo dikwijls de teksten losrukt uit hun verband.

Wat is zulk een Evangelie, waarbij het moet afhangen van de mens of hij het wil aannemen of, zoals ook vaak gezegd wordt, „wil aanvaarden” een troosteloos Evangelie. Want dan zou er niemand zalig kunnen worden. We denken hierbij aan het bekende antwoord, dat Kl. Kuipinga gaf aan Ds. H. de Cock: O dominé, als ik nog één zucht aan mijn zaligheid moest toedoen, was het een verloren zaak!

Hebt u dit ook al mogen leren, lezer(es)?

Urk.

v. L.

Samen met vrijgeraakten

Dat lijkt wel de begeerte te zijn van verschillende gemeenten. Er zijn samensprekingen. Uit berichten blijkt, dat in verschillende plaatsen een bepaalde overeenstemming is bereikt en dat in andere plaatsen de samensprekingen worden voortgezet. Daartegenover staan andere plaatsen, waar men er blijkbaar niet aan denkt contacten met de vrijgeraakten of anderen te zoeken. Er is niet de minste toenadering. Stellig leeft er het besef, dat men het niet met elkaar eens is en niet bij elkaar hoort.

Dat schept een vreemde situatie, die eigen kerkverband niet ten goede komt. Daarin komt openbaar een diepgaand verschil van gevoelen in eigen kerkelijk leven. Het is pijnlijk dat te moeten constateren.

Dit verschil van gevoelen dateert niet van vandaag of gister, maar is een proces, dat al lang aan het groeien is. Jaren lang zijn er samensprekingen geweest met de vrijgemaakte kerken, die nimmer tot overeenstemming hebben geleid. Dat was vooruit wel te zien. Er waren en bleven verschilpunten, die vereniging in de weg stonden. Plaatselijk waren de verhoudingen soms anders. Er waren gemeenten, die meer toenadering tot elkaar toonden.

We noemen met name Eindhoven. Daar ging men zelfs tot kanselruil over. Dat is intussen al vele jaren geleden. De classis Utrecht bemoeide er zich mee en maakte bezwaren. Eindhoven luisterde. De zaak werd langs de kerkelijke weg bij de generale synode aanhangig gemaakt.

Het resultaat is geweest, dat de synode 1965/66 bepalingen heeft vastgesteld, waarbij precies werd geregeld waaraan kerken zich hebben te houden, wanneer men bij voorbeeld tot kanselruil wil overgaan. De synode heeft bepaalde waarborgen gesteld. Hier werd een zeer gevaarlijk terrein betreden. Binnen de grenzen door de synode gesteld kon plaatselijk nader contact plaats vinden. Inder tijd hebben we hierover in ons blad geschreven.

Maar wat wil nu het geval?

Na de uitspraak van de synode raakten de vrijgeraakten los van de vrijgemaakten. Deze vrijgeraakten vormen nog geen kerkelijk verband. Onder hen is zelfs geen eenheid van gevoelen omtrent de noodzaak daarvan. Van deputaten voor samenspreking met deputaten van onze kerken is natuurlijk helemaal geen sprake.

Als we het goed hebben, zijn er op het ogenblik meer contacten met de vrijgeraakten dan met de vrijgemaakten. Die contacten zijn nauwer geworden. In sommige plaatsen is men al zover gekomen, dat men overeenstemming van gevoelen bereikt heeft. Dus de verschillen ten aanzien van kerkbegrip en toeigening des heils zijn uit de weg

geruimd. We zouden hier kunnen vragen, wie water in de wijn gedaan heeft, maar we laten deze vraag rusten.

Men heeft hieruit de conclusie getrokken, dat er geen bezwaar is tegen kanselruil. Ja, men is er al toe overgegaan. Hiermee doet men wat goed is in eigen ogen. De synode wordt aan de kant gezet. Haar bepalingen worden niet als maatstaf gehanteerd, maar naar eigen believen handelt men.

De classis Zwolle heeft er zich mee bemoeid en heeft zich achter deze gemeenten gesteld en zo haar sanctie gehecht aan wat die kerken besloten hebben. Nog wel met een beroep op de bepalingen van de synode van 1965/66. Maar in werkelijkheid met negatie van die synode.

Het is te begrijpen en toe te juichen, dat er gemeenten waren, die het met deze gang van zaken niet eens waren en van de uitspraak van de classis in beroep gingen bij de Particuliere Synode, namelijk die van het Noorden. Zij zagen hier een dreigend gevaar voor eigen kerkelijk leven en ook strijd met de synodale uitspraak.

Het komt er nu op aan, of de P.S. kerkelijk denkt en besluit. Zal ze de classis en de dwalende gemeenten de hand boven het hoofd houden? Zal zij zich stellen achter de genomen beslissingen? Zal zij, ondanks de beperkende bepalingen van de synode, de moed hebben toch te proberen een weg te openen voor toelating van vrijgeraakte predikanten op de kansels van die bepaalde gemeenten? Zal men de gevaren zien of niet? Zo kunnen we verder gaan met het stellen van vragen.

We hopen nog, dat de P.S. de classis tot de orde zal roepen en dat de classis op haar beurt zo met die gemeenten handelt. Dat zal heilzaam zijn voor heel ons kerkelijk leven. We wachten en hopen.

B.

N.B. Het bovenstaande artikel was al enige tijd geleden geschreven en gezet, maar door plaatsgebrek kon het niet eerder in ons blad worden opgenomen. Inmiddels heeft de P.S. van het Oosten een uitspraak gedaan, die niet bevredigende. Er is nu een beroep gedaan op de Generale Synode, die zich uiteraard te houden heeft aan haar eigen bepalingen.

B.

Voor de jeugd

Vervolg rede ontmoetingsdag te Zwolle (3).

Beste Jongelui!

Het is dus een groot voorrecht te achten, ook, ja juist voor jonge mensen, wanneer ze op mogen groeien onder de zuivere bediening van het Woord.

Want vrienden, denkt het je eens in: God komt met Zijn Woord tot je. Wat een geweldige gedachte is dat, door God Zelf te worden aangesproken. O zeker, ik weet wel, zo wordt het helaas niet altijd gezien, maar dit neemt toch niet weg, dat de werkelijkheid wel zo is. Heeft de Heere Jezus Zelf tegen Zijn discipelen het niet gezegd: Wie u hoort, die hoort Mij, en wie u verwerpt, die verwerpt Mij; en wie Mij verwerpt, die verwerpt Degene, die Mij gezonden heeft! Luc. 10 : 16.

Te verkeren onder de zuivere bediening van het Woord is dus een zeer gewichtige zaak. Als het gewicht daar altijd van gevoeld werd, hoe anders zou men dan vaak in de kerk verkeren dan het nu menigmaal gebeurt. Laten we dit ook eerlijk kennen. Het is toch altijd zo: Hoor, gij hemelen, en neem ter ore, gij aarde, want de Heere spreekt... Jes. 1 : 2.

God komt dus, door middel van de prediking. Zelf tot ons. Tot mij en tot jou. En dan wordt ons eerlijk de waarheid gezegd. Dan wordt ons gezegd, wie we door de val in Adam geworden zijn. We liggen dood in de zonden en misdaden. We zijn door eigen schuld onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. Zo zegt de belijdenis het. En dat is op Gods woord gegrond: Zal ook een moorman zijn huid kunnen veranderen, of een luipaard zijn vlekken? Zo zult gijlieden ook kunnen goed doen, die geleerd zijt kwaad te doen. Jer. 13 : 23.

God roept je door dat Woord om te komen tot Hem, bij Wie alles te verkrijgen is, wat tot zaligheid van node is. Hoe menige plaats in de bijbel legt daar getuigenis van af. Ik denk alleen maar aan wat er staat in Ez. 18 : 23. Zou ik enigszins lust hebben aan de dood des goddelozen? spreekt de Heere HEERE; is het niet als hij zich bekeert

van zijne wegen, dat hij leve? Lees van datzelfde hoofdstuk er het 32e vers nog bij: Want Ik heb geen lust in de dood des stervenden, spreekt de Heere HEERE; daarom bekeert u en leeft.

We worden dus als zondige mensen, als verloren mensen, als mensen die liggen onder de toorn Gods (zie Joh. 3 : 36) door God Zelf opgeroepen tot bekering. Dat is: om weder te keren tot Hem, Die wij de rug hebben toegekeerd door de val in Adam.

Is dat geen voorrecht, dit te mogen horen dat we nog tot de Heere mogen terugkeren. Dat Hij ons het leven geven wil, het eeuwige leven, ofschoon we de dood, de eeuwige dood hebben verdiend? Hoevelen zijn er van dit voorrecht niet verstoken? En dan denk ik aan al diegenen, die vervreemd van God en Zijn Woord opgroeien.

Tot hen komen deze welmenende roepstemmen niet. Tot ons komen ze wel. Neemt ze toch ter harte. Zo gij Zijn stem dan heden hoort, Gelooft Zijn heil- en troostrijk Woord; Verhardt u niet, maar laat u leiden.

Jullie mogen, op grond van de roepstemmen des Heeren, met al je zonden en ellenden tot Hem gaan. Welk een voorrecht. Onderschat dit niet. Want als je het niet doet, dan zul je nooit de Heere de schuld kunnen geven. Dan zul je jezelf de schuld moeten geven.

Ik ga hier niet speculeren over de vraag: Of een mens dat uit en van zichzelf doen kan? Of het hem niet gegeven moet worden? Of er niet eerst een wonder aan hem moet gebeuren enz. Want dit zijn op zichzelf allemaal wel ware dingen, doch die worden zo menigmaal gehanteerd, om op een bedekte wijze de Heere de schuld te geven, wanneer men onbekeerd blijft. Ik kon er toch eigenlijk ook niets aan doen, want het werd mij niet gegeven.

De achtergrond van heel deze op zichzelf ware redeneringen, is niets anders dan camouflage van de onwil. We hebben er geen zin in. Dat is de oorzaak van het onbekeerd blijven.

Het is zo: We kunnen er niets aan doen en we moeten er alles aan doen. En als ik er dan toch niets aan kan doen, dan is dit mijn eigen schuld. De onmacht is dan geen dekmantel meer, maar schuld voor God. Dit wordt beleefd als de onwil is ontdekt. Dan zou men zo graag tot eer van God willen leven. En dan komt men er achter, dat men dat nu niet kan. En dat wordt dan smart. Doch gelukkig, voor zulke onmachtigen, dat wat bij de mensen onmogelijk is, mogelijk is bij God.

Men komt dan met zijn onmogelijkheid bij de Heere terecht, bij Wie alle dingen mogelijk zijn. Als ik mij dan niet bekeren kan, de Heere kan het wel. De bede wordt dan: Heere bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn. Want U bent het zo waard, dat ik bekeerd leef. Het wordt dan ook als een groot voorrecht beleefd, dat de Heere niet alleen de eis van geloof en bekering in Zijn Woord laat horen, maar dat Hij de belofte van geloof en bekering er bij gegeven heeft. Op die beloften gaat men dan pleiten. Men bidt dan zonder ophouden. Men laat dan niet af, hand en oog, op te heffen naar omhoog; Totdat Hij ons ook genadig zij.

Het is ook een voorrecht te mogen verkeren onder de zuivere bediening van het Woord, omdat dit is „het zaad der wedergeboorte”. God wil dat Woord gebruiken, om daardoor mensen te wederbaren, van dood levend te maken. Dat is een zeer wonderlijke, bovennatuurlijke krachtige werking Gods, die Hij in de harten van Zijn uitverkorenen verheerlijkt. Het Woord valt dan als een zaad, levend en krachtig in een door de Heere wel-toebereide aarde. Het schiet daar wortelen benedenwaarts en het brengt vruchten opwaarts voort. Men wordt dan door dat Woord ontdekt, maar het komt ook naar buiten openbaar, dat men niet meer leven kan zoals voorheen. Vruchten van geloof en bekering — goede werken — worden gezien.

Verzuim dus niet een keer om onder de verkondiging van het Woord je te begeben. De Heere kan en wil het gebruiken om het ook in je jonge leven tot wasdom te doen komen.

Het is een voorrecht om onder de zuivere verkondiging van het Woord te mogen verkeren, daar er voor een door schuldbesef getroffen en verslagen zondaar, bevrijdende kracht van uit gaat. Wie zijn zonden belijdt en laat, die zal vergiffenis ontvangen. De Heere zegt het Zelf. En wat is meer, dan vrijgesproken te worden van schuld en straf en een recht te ontvangen op het eeuwige leven?

Het Woord des Heeren geeft ook aan hoe men heilig voor des Heeren aangezicht moet leven. De tekst die we als uitgangspunt gekozen hebben, krijgt hier wel bijzonder accent: Waarmede zal de jongeling zijn pad zuiver houden? Als hij dat houdt naar Uw Woord. Dat wil zeggen, als hij leeft naar Uw geboden, die heilig zijn en goed.

Kortom: in het Woord van God is alles te vinden, wat tot de zaligheid van node is.

En is dat dan geen groot voorrecht, jongens en meisjes, vaders en moeders, op te mogen groeien onder zulk een Woord? Het Woord waarin de weg tot zo'n grote zaligheid vervat is. Veracht dit Woord nooit, noch de bediening daarvan.

Bedenkt allen dat het een door God verordeneerd middel is, waardoor Hij zondaren zalig maken wil.

En de middelen moeten worden gebruikt. Dat is in het natuurlijke ook zo. Om te leven moet men eten. Om te groeien evenzeer. Als men ziek is gaat men naar de dokter. En alles wat de man voorschrijft wordt nauwgezet nagekomen. We zijn dit ook verplicht. Ons natuurlijk welzijn is er uiteindelijk mee gemoeid.

En als we nu voor ons lichaam, de natuurlijke zijde van het leven, alles doen, moeten we dat dan niet voor onze ziel, dat is voor de geestelijke zijde van het leven, in acht nemen en daar alles voor doen, wat tot de eeuwige zaligheid dienen kan?

Ge kunt u hier niet verontschuldigen, door te zeggen: Als het niet gezegd wordt geeft het toch geen baat. Want zo redeneert u in het natuurlijke ook niet. Als de natuurlijke middelen, tot in standhouding van ons leven, niet gezegd worden dan gaan we dood. En nochtans gebruikt een ieder ze.

Laten we daarom ook de geestelijke middelen, die God verordeneerd heeft tot onze zaligheid, niet verachten. Hij heeft er een belofte van zegen aan verbonden. Wie zoekt, die vindt. Wie bidt, die ontvangt. Wie klopt, die zal worden opengedaan.

Dat we zo allen werkzaam zullen mogen zijn met het Woord des Heeren. Dan zal het niet onvruchtbaar blijven in ons leven.

Daarover de volgende keer nog iets. We nemen nu weer afscheid met een hartelijke groet van jullie aller vriend

Ds. H. C. v. d. Ent

Ds. N. de Jong

In Ons Gemeenteblad van de kerk te Driebergen wordt melding gemaakt van het 40-jarig ambtsjubileum van Ds. De Jong. De kerkeraad schrijft: Op 25 oktober D.V. zal het 40 jaar geleden zijn dat onze dominé zijn ambtsbediening begon in de gemeente Rijnsburg.

Op zijn uitdrukkelijk verzoek zal hij niet officieel jubileren, daar hij hierin zo zeer zijn vrouw mist. Het overgrote deel van zijn ambtsperiode heeft zij aan zijn zijde gestaan en vooral in deze dagen van gedenken is dit gemis dubbel zwaar.

De kerkeraad respecteert dit verlangen van onze predikant. In de avonddienst van zondag 24 oktober D.V. zal door de Dominé een herdenkingswoord worden uitgesproken.

Tot zover de kerkeraad van Driebergen. Hoewel Ds. De Jong dus in stilte wil gedenken, kunnen we toch niet nalaten op deze wijze even aandacht aan dit jubileum te schenken. Ds. De Jong is bij velen onder ons bekend. Velen hebben hem horen preken. Het is avond geworden in zijn leven. Zijn gezondheids-toestand is verre van gunstig. Toch heeft hij terug ziende overvloedig stof om met David te getuigen: Wie ben ik en wat is mijn huis...

Het is onze hartelijke begeerte, dat de Heere hem moge gedenken en naar lichaam en ziel moge sterken om nog te blijven verkondigen het evangelie van vrije genade, tot heil van zondaren en tot verheerlijking van Gods Naam.

B.

Boekbespreking

Beknopt onderricht in de
ONVERVULDE PROFETIEN
door George Lovely, A. B.,

uitgave van W. J. Pieters, Oostburg

Dit boekje is uit het Engels vertaald, Lovely was predikant te Calcutta. De bewerkster is J. G. van Moosel.

De heer Pieters hoopt met de heruitgave van dit werkje, dat in 1869 in ons land voor het eerst van de pers kwam, trouwe Schriftgelovigen een dienst te bewijzen.

De schrijver geeft zijn inzichten in vragen en antwoor-

den in 8 hoofdstukken, als volgt getiteld: de tegenwoordige bedeling; de herstelling der Joden; de mens der zonde; de wederkomst des Heeren; de eerste opstanding; het duizendjarige rijk; het oordeel; de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Er volgt een naschrift van de bewerkster.

Het boekje verdedigt het duizendjarig rijk na de wederkomst van Christus en een eerste opstanding. Dat kan in een werkje van 80 blz. slechts zeer beknopt zijn. Wil men wat weten van deze leer, nu dan kan men hier een en ander vinden.

Het behoeft niet gezegd te worden, dat we het met de schrijver niet eens zijn. Onze belijdenis spreekt zich anders uit. Daarom volstaan we met deze aankondiging.

Het boekje kost ingenaaid f 3,90, gebonden f 5,90.

L. van den Dool Ds. Bernardus Smytegelt

Uitgeverij W. J. Pieters, Oostburg

Dit boekje van ruim 40 blz. handelt over de bekende Middelburgse predikant, die leefde van 1665-1739. Hij diende vóór Middelburg de gemeenten van Borssele en Goes. De meeste jaren van zijn ambtelijke loopbaan heeft hij in Middelburg doorgebracht. Zijn naam is onder ons bekend. Zijn werken worden nog gelezen. In zo'n kort bestek kan natuurlijk niet veel gezegd worden. Daardoor is het gevaar te kort te doen aan iemand als Smijtegelt.

Van den Dool weet echter wel belangrijke dingen op eenvoudige wijze naar voren te brengen. Men leze zelf. Het boekje kost ingenaaid f 3,90, gebonden f 5,90.

Een paar opmerkingen willen we nog maken. Hoe is de naam: Smytegelt of Smijtegelt? De titelpagina spreekt van Smytegelt, verder is er sprake van Smijtegelt. Op blz. 42 lezen we van Smijtegelts biddagpredikanten. Dat moet zijn Smijtegelts biddagpredikatiën. Zie de inhoudsopgave.

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL

Lingedijk 3, postbus 22, Leerdam

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnr. 3)

Wij leveren u alle

Bijbels en Psalmboekjes

(Statenvertaling)

franko thuis

H.H. Kerkeraden!

Voor de levering van **huwelijksbijbels** houden wij ons aanbevolen

BOEKHANDEL VAN LEEUWEN

Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783

na 7 uur: Almerelaan 1, telef. 05277-1593

Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatorische grondslag te Barendrecht
Voor de per augustus 1972 aan te vangen drie- à vierklassige school voor basisonderwijs vragen wij voor vast een

ERVAREN HOOFD
met volledige bevoegdheid.

Tevens is er plaats voor een

ONDERWIJZERES

in het bezit van de akte met de aantekeningen J en K en animo voor de speel/leerklas-methode.

Gegadigden dienen te behoren tot de Chr. Ger. Kerk, de Ger. Gem. of de Ned. Herv. Kerk (Ger. Bond).

Het verplaatsingskostenbesluit is van toepassing.

De gemeente verleent medewerking voor het verkrijgen van een woning.

Sollicitaties (met opgave van referenties) en/of inlichtingen worden gaarne ingewacht bij de secretaris van de Vereniging, Kruisemunthof 18 te Barendrecht, tel. 01806-4748.

H. I. AMBACHT
WILLEM DE ZWIJGERSCHOOL
Graaf Willemlaan 20

Wij zoeken een

ONDERWIJZER (ES)

bev. voor J. en K., die de Reform. beginselen van harte is toegedaan.

Het is voor een tweede klas met 31 leerl. Het gemeentebestuur stelt een nieuwe eengezinswoning met c.v., huur f 45,— p.w. ter beschikking.

Ook iemand, die ons tijdelijk kan helpen is hartelijk welkom.

Inlichtingen bij en brieven aan J. A. v. Bochove, h.d.s., Margrietstraat 31, telefoon 01858-2573.